

حج گزار در روز عید قربان باید خود خداوند را عیدي بگیرد

در روز عرفه، انسان باید به مقام والا برسد و در روز عید قربان از خدا عیدی بگیرد. این عیدی، مختصّ حجاج نیست و هرکس و در هر مکانی، می‌تواند ...

روز عرفه، نهمین روز از دههٔ مقدّس ذی الحجهٔ است که قرآن کریم در سورۀ فجر، قسم به آن خورده: «و الفجر و لیل عشر». این دهه و روزهای عرفه و عید قربان، برای خودسازی بسیار مؤثر است. به خصوص توجه به دعای عرفه امام حسین «ع» برای پیشرفت معنوی انسان مفید است. این دعای شریف، از ذخائر بزرگ شیعه است، ولی متأسفانه آن‌طور که شایسته است، به آن و به خصوص به معانی و تعبیر بلند و سازنده آن توجه نمی‌شود.

دعای عرفه در بین ادعیه و متون عرفانی، درخشندگی خاصی دارد و برای رشد معنوی و سلوک الی الله کارساز است. انسان می‌تواند عصر روز عرفه با توجه و استفاده از دعای عرفه، راه صد ساله را ببیماید. نظیر اینکه در اتاق تاریک، با زدن کلید برق، همه جا روشن می‌شود، دعای عرفه، مسیر حرکت به سوی خدا را برای آدمی روشن می‌کند و راه را به او نشان می‌دهد.

اساساً اینکه روز نهم ذی الحجهٔ را روز عرفه نامیده‌اند، به خاطر آن است که انسان در حج می‌تواند به مقام علم الیقین برسد و اگر قدری جلوتر برود، به مقام عین الیقین و پس از آن به مقام حقّ الیقین خواهد رسید.

کسی که از فاصله دور، آتش یا دود آن را نظاره می‌کند، می‌داند که آتش سوزنده است، یعنی در این خصوص، به علم الیقین رسیده است. آنکه در کنار آتش است و گرما و حرارت آن را با بدن خویش حس می‌کند، سوزندگی آتش را می‌یابد و به مقام عین الیقین رسیده است. اما مقام حقّ الیقین صرفاً متعلق به کسی است که درون آتش باشد و با اعماق وجود، سوزندگی آتش را باور نماید.

چنین یقین و باوری، پس از برخورداری از ایمان واقعی، در سایه عمل و عبادت، روزی انسان می‌گردد: «وَ اعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ» [1]

در پرتو چنین باوری، رابطه انسان با خداوند، نظیر رابطه یک چراغ با نیروگاه برق می‌شود. یعنی مخلوق چنان به خالق لایتناهی وصل می‌شود که قدرت الهی پیدا می‌کند. خداوند در حدیث قدسی می‌فرماید: بنده من، تو مرا اطاعت کن، آنگاه همان‌طور که من هرچه بخواهم همان می‌شود، تو هم هرچه بخواهی همان خواهد شد.

«يَا اِبْنِ اٰدَمَ... اَطْعِنِي فَيِمَا اَمَرْتُكَ... اَنَا اَقُولُ لِلّٰهِيْءُ كُنْ فَيَكُوْنُ اَطْعِنِي فَيِمَا اَمَرْتُكَ اَجْعَلْكَ تَقُوْلُ لِلّٰهِيْءُ كُنْ فَيَكُوْنُ» [2]

در روز عرفه، انسان باید به این‌گونه مقام‌ها برسد و در روز عید قربان از خدا عیدی بگیرد. عیدی عید قربان چیست؟ همان‌طور که روزه‌دار در عید فطر، خود خداوند را عیدي می‌گیرد: «الصَّوْمُ لِي وَ اَنَا اَجْزَى بِهِ» [3]، حج گزار نیز در روز عید قربان باید خود خداوند را عیدي بگیرد. البته این عیدی، مختصّ حجاج نیست و هرکس و در هر مکانی، می‌تواند به مقام حقّ الیقین برسد و باور او در همه اعضاء و جوارحش رسوخ کند. در این صورت، می‌تواند خود خداوند را عیدي بگیرد و سعادت دنیا و آخرت را روزی خود کند. خوشا به حال این افراد.

.....

1. حجر / 99

2. ارشاد القلوب، ج 1، ص 75

3. من لایحضره الفقیه، ج 2، ص 75